

Ako sa zrodilo Dielo Opus Dei

Od 2.októbra roku 1928, dňa,
keď sa zrodilo toto Božie dielo,
prežíval Josemaría Escrivá
zvláštne duchovné
dobrodružstvo, ktoré za sebou
zanechalo výnimočne hlbokú
stopu. Ako sa zrodilo Dielo,
ktorého šírenie presadzoval
priekopník apoštolátu laikov a
neúnavný hlásateľ
posväcovania každodenného
života „uprostred sveta“ so
všetkou svojou životnou
energiou?

02.10.2015

Mohli by ste ozrejmiť, ako a prečo vlastne bolo založené Opus Dei a aké okolnosti považujete za najzákladnejšie mílniky v jeho rozvoji a napredovaní? ⁽¹⁾

Prečo? Diela, ktoré sa rodia z Božej vôle, nemajú iné 'prečo' než Božie pranie využiť ich ako výraz univerzálnej spasiteľnej Božej vôle. Úplne od prvej chvíle bolo Dielo všeobecné, katolícke. Nezrodilo sa, aby vyriešilo konkrétne problémy Európy dvadsiatych rokov, ale aby komunikovalo mužom a ženám všetkých kontinentov, akéhokoľvek postavenia, všetkých rás, jazykov, zo všetkých prostredí - a tiež akéhokoľvek stavu: slobodným, ženatým, ovdovelým, kňazom... -, že môžu milovať Boha a slúžiť mu bez toho, aby museli prestať žiť svojou

bežnou každodennou prácou, byť mimo svojej rodiny, vymanení zo svojich rôznorodých a zvyčajných spoločenských vzťahov.

Ako bolo založené? Bez pomoci akéhokoľvek ľudského prostriedku. Mal som iba dvadsaťšesť rokov, Božiu milosť a dobrú náladu. Dielo sa zrodilo malé: bolo to iba úsilie jedného mladého kňaza, ktorý sa snažil robiť to, čo od neho chcel Boh.

Pýtate sa na kľúčové momenty. Pre mňa je v Diele kľúčovým každý okamžik, každá chvíľa, keď sa prostredníctvom Opus Dei nejaká duša priblíži k Bohu a stane sa opravdivejším bratom, sestrou ostatných svojich ľudských bratov a sestier.

Možno by ste chceli, aby som niečo povedal o konkrétnych rozhodujúcich dátumoch. Hoci to zďaleka nebudú tie najdôležitejšie, spomeniem na ilustráciu len tak

popamäti niekoľko orientačných údajov.

Dielo nevymyslel človek (...)

Uplynulo odvtedy veľa rokov, čo ho Pán vnukol nehodnému a hluchému nástroju, ktorý ho po prvýkrát uvidel v deň Anjelov strážnych, 2. októbra roku 1928.

[J. Escrivá de Balaguer]

Opus Dei naplno prijalo náuku II. vatikánskeho koncilu o poslaní laikov v Cirkvi a v spoločnosti... Ukazuje biblicko-teologický vzťah kresťana ku svetu: kresťan nie je z tohoto sveta, ale je v tomto svete prítomný svojou láskou a nasadením... Význam Opus Dei teda nemožno vnímať iba v úzkom kontexte vnútorného života Cirkvi, ale aj vo vnútri spoločnosti, v rámci vedeckého, kultúrneho, ekonomického i politického diania.

[Mons. Dominik Duka OP]

Nádej vidí to, čo ešte nie je, ale bude.

[Charles Péguy]

Už v prvých mesiacoch roku 1935 bolo všetko pripravené na začatie práce vo Francúzsku, konkrétne v Paríži. Ale prišla najprv španielska občianska vojna a hneď potom druhá svetová vojna, takže bolo nevyhnutné odložiť plánované rozširovanie Diela.

Nakoľko však jeho rozvoj bol veľmi žiaduci, odklad bol iba minimálny. Už v roku 1940 začali práce v Portugalsku, takmer súčasne s koncom vojny sme začali v Anglicku, Francúzsku, Taliansku, Spojených štátoch a v Mexiku; pôdu sme si tam pripravovali v priebehu niekoľkých ciest v predchádzajúcich rokoch.

Neskôr sa tempo šírenia Diela ešte zrýchlilo. Od roku 1949/1950: Nemecko, Holandsko, Švajčiarsko, Argentína, Kanada, Venezuela a ostatné európske a americké krajiny... Súčasne sa práce šírili aj na iné kontinenty: na sever Afriky, do Japonska, Kene a ďalších krajín východnej Afriky, do Austrálie, na Filipíny, do Nigérie atď.

Ako dôležité míľniky by som tiež osobitne rád pripomenul nespočetné príležitosti, keď sa hmatateľne prejavila láska, ktorú prejavujú k nášmu Dielu pápeži. V Ríme som trvale od roku 1946, takže som mal príležitosť spoznať sa s Piom XII., Jánom XXIII. i Pavlom VI. a hovoriť s nimi. U všetkých som sa vždy stretával s nesmiernou otcovskou láskou...

Madrid, 2. október 1928⁽²⁾

*Zavčas ráno jeden mladý
dvadsaťšesťročný kňaz slávi svätú*

*omšu v kaplnke na prízemí domu
lazaristov (misionárov sv. Vincenta de
Paul) v madridskej ulici García de
Paredes. Je to jeden zo šiestich
kňazov, ktorí si tu už druhý deň
konajú duchovné cvičenia.*

*Tento deň slávi Cirkev sviatok Svätých
anjelov strážcov, čo pripomínajú aj
omšové texty liturgie: „Pošlem pred
tebou anjela, aby ťa chránil na ceste a
priviedol ťa na miesto, ktoré som
pripravil. Váž si ho a počúvaj jeho
hlas; nepohrdaj ním...“ (Ex 23,20-21)*

Po modlitbách pri oltári si Josemaría
Escrivá – tak sa volá ten mladý kňaz
– vyzlečie ornát a modlí sa pritom
obvyklé modlitby. Hneď nato začína s
dlhým vďakyvzdaním.

*Nasledujú skromné raňajky, ktoré
neprerušia ticho a rozjímanie týchto
uzavretých cvičení, a on sa vracia do
svojej izby. Sedí pri pracovnom stole,
nevníma hluk, čo sem dolieha z ulice,
a usporadúva si poznámky pozbierané*

za posledné mesiace: rozhodnutia, úmysly, strelné modlitby, opakované výzvy, postrehy získané pri modlitbe – odvtedy veľakrát dlho a opakovane prerozjímané...

Znovu a znovu prechádza niektoré z nich, keď si tu náhle uvedomuje, že sa zrazu začína všetko samo od seba usporadúvať, ožarované úplne novým svetlom; ako hlavolam, ktorého časti do seba náhle samy začali zapadať; ako obraz, z ktorého až doposiaľ zachytil iba pár detailov a ktorý teraz pozoruje v jeho celistvosti...

Zreteľne sa teraz jeho duši a srdcu naskytá pohľad na skutočnosť až dosiaľ usilovne, často poslepieačky hľadajú a zahliadnutú iba ak z diaľky.

Vidí, ako tisíce a milióny duší po celom povrchu zeme pozdvihujú svoje modlitby k Bohu; vidí celé generácie kresťanov, venujúcich sa bežným ľudským činnostiam rozličného

*druhu, ako obetujú Pánovi svoje
pracovné úsilie a tisíce svojich
bežných životných starostí; vidí
hodiny a hodiny intenzívnej, vytrvalej
práce, ktorá stúpa k nebu zo všetkých
svetových strán ako „kadidlo
príjemnej vône“...*

Je to zástup tvorený bohatými i
chudobnými, mladými i starými,
všetkých krajín a rás. Sú to milióny a
milióny duší, po všetky veky a po
celom svete... Je to neviditeľný tep,
ktorý prestupuje a zavlažuje celý
povrch zeme.

Vidí tisíce a milióny duší ako
neustávajúce údery zvonov, ktorých
chvenie stúpa a stúpa, vzájomne sa
premiešava a šíri...

*Zvony... Už hodnú chvíľu dolieha do
jeho izby hlas zvonov: znejú na počesť
svojej svätej patrónky z neďalekého
kostola Panny Márie, Kráľovnej
anjelov na námestí Cuatro Caminos,
vzdialenom iba niekoľko sto metrov.*

Benedicite Dominum, omnes angeli
eius... (Ž 102,20)

*Tisíce a milióny nebeských stvorení
prinášajú Pánovi prostredníctvom
Kráľovnej anjelov úžasnú obeť v
podobe životov žitých úplne pre Neho,
tvárou obrátenou k Nemu, s Ním a v
Ňom, v radoostiach i bolestiach...*

*A táto pokora ich obyčajných životov
sa mení v hrdinskú báseň, vo
veľkolepú poému o Božej láske:*

NECH SA TAK STANE, PANE!

„Radosť, radosť, radosť, slzy radosti!“

„Tu som, Pane, volal si ma.“ (1 Sam
3,5.6.9)

*Nesmierna je veľkosť a milosrdenstvo
Božie... sláva Otcu, sláva Synu, sláva
Duchu Svätému, sláva Najsvätejšej
Trojici, sláva Panne Márii, Božej
Matke...*

*Rodí sa ďakovný počin, ktorý sa nikdy
neskončí; hlboký, silný, široký,
mohutný ako rieky plynúce do mora.*

*Prečo sa všetko takto osvetlilo práve v
týchto dňoch ústrania, vo chvíli, keď
sa zdalo, že v jeho živote do seba
všetko zapadá, alebo aspoň dostáva o
trochu jasnejšie kontúry? Prečo práve
teraz, a nie skôr, alebo pozdejšie?
Prečo práve v týchto dňoch
relatívneho pokoja, a nie vo chvíľach
zápasov?*

*Nie je schopný odpovedať si. Boh vie
viac. Božia prozreteľnosť si
prostredníctvom tých
najnepatrnejších, mnohokrát
nepochopiteľných udalostí otvára v
srdci človeka cestu, ktorou ho vedie
tam, kam On sám chce – tempom,
ktoré nie je ani príliš rýchle, ani príliš
pomalé, ale Jeho; cestu, po ktorej sa
on, Josemaría, bude odteraz snažiť*

verne kráčať, pretože jasne vidí, že bol povolaný, aby kráčal Božím krokom.

„Ecce ego, quia vocasti me!“

„Tu som, Pane, volal si ma!“ (1 Sam 3,5.6.9)

Zdroje:

⁽¹⁾ **Rozhovory s Mons. Escrivá de Balaguer** (z Interview pre časopis *Time*), časť 32, Princeton: Scepter, 1993 [v českej verzii - nakladateľstvo Cesta, Brno, 2002]

⁽²⁾ **Francois Gondrand – Božím krokom**, AXIS/Matrice cyrilometodějská, Olomouc, 2007